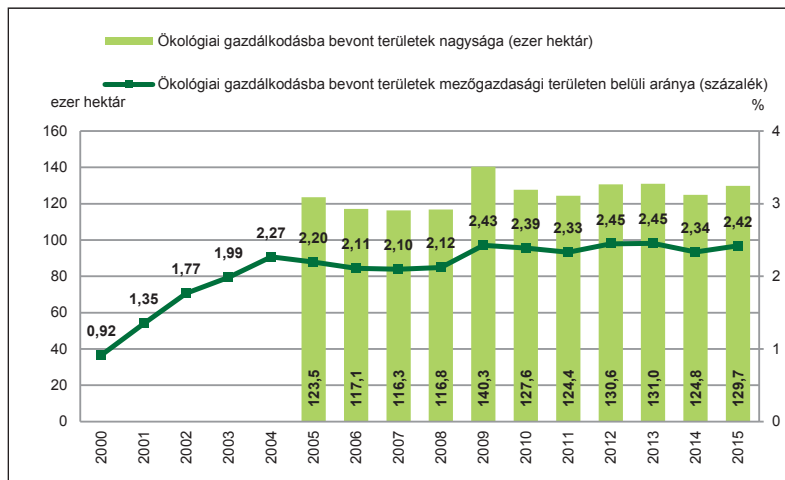

F.2.3. Az ökológiai gazdálkodásba bevont területek aránya a mezőgazdasági területen belül

Ez az indikátor jó mutatója annak, hogy egy adott országban mennyire veszik komolyan a természettel való felelős bánásmódot, milyen fejlett szemlélettel rendelkezik az agrárium, illetve a döntéshozók mennyire támogatják olyan agrárpolitika kialakítását, amely kedvez az ökológiai gazdálkodásnak. Az ökológiai művelésű területeken a gyomok irtása legtöbbször mechanikusan vagy olyan növények választásával történik, amelyek elnyomják a gyomokat, a műtrágyahasználat nem engedélyezett, a gomba- és rovarkártévkök elleni készítmények pedig csak korlátozottan alkalmazhatóak. Az így termelt növények és az ilyen tartású állatok értéke magas, megfelelő piac megléte esetén bőven kárpótolják a termelőköt a gazdálkodás során adódó többlet-erőbefektetésért és a magasabb kockázatvállalási hajlandóságért.

Hazánk az ökológiai gazdálkodásba bevont területek nagyságában jelentős lemaradásban van az EU átlagához (6,2%) képest, de még egyes környező országokhoz viszonyítva is. Dacára annak, hogy 5 éves időszakokra periodikusan kiírják a felhívásokat az Agrár-környezetgazdálkodás és Ökológiai gazdálkodás programon belül a támogatásokra, a területi adatokban nem történik 5 évente változás, ami azt jelenti, hogy a gazdálkodók ugyanazokra a területekre adják be ismételt pályázatukat; jelentős előrelépés legutóbb a 2002-es, 2003-as felhívás után volt tapasztalható, és kisebb növekedés a 2009-es benyújtáskor (NAK, Ökológiai Gazdálkodás Kézikönyv, 2015). A gazdálkodás fajtái szerinti megoszlást tekintve az látható, hogy az ökológiai gazdálkodásban a rétek, legelők (a magyarázatot lásd alább) nagyobb súllyal vannak jelen, mint ahogy az a hagyományos gazdálkodásra jellemző, és csak kis területet képviselnek a gyümölcsösök.

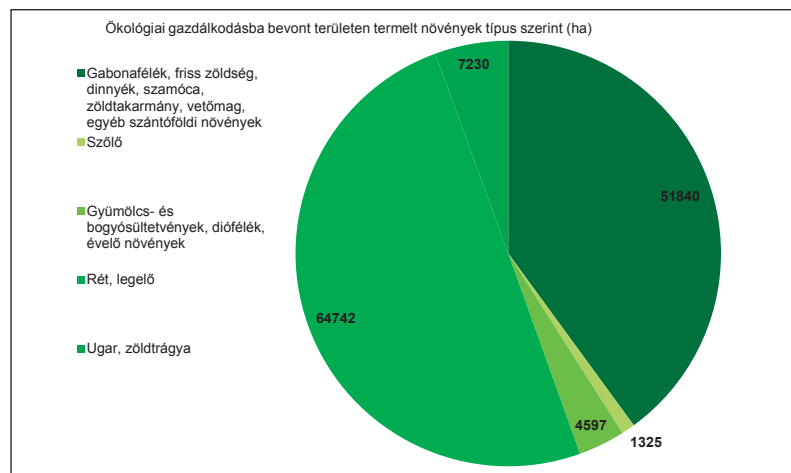
Forrás: KSH

A nagy területen ökológiai gazdálkodást folytató EU-s országok esetében azonban észre kell venni, hogy ezek többnyire hegyvidéki országok, mint Ausztria (20,3%), Szlovákia (9,4%) vagy Csehország (13,6%). Ezzel szemben a túlnyomórészt hagyományos szántóföldi gazdálkodást folytató országok mezőgazdaságában az ökológiai területek aránya legtöbbször nem éri el a 10%-ot: Németország (6,4%), Nagy-Britannia (2,9%; csökken!), Hollandia (2,7%), Dánia (6,3%). A többnyire hegy- és dombvidéki jellegű országokban a több legelő és kaszáló miatt lényegesen könnyebb ökológiai gazdálkodást folytatni.

A döntéshozók ebben a kérdésben olyan területeken tudnak jelentős javulást elérni, ahol támogathatóvá és vonzóvá lehet tenni a dombvidékeken kialakítható legelők, kaszálók bejuttatását az ökológiai gazdálkodás keretei közé, továbbá valószínűleg az is növelné a vállalkozói kedvet, ha hazánkban is megfelelő piaca lenne az ökológiai gazdálkodásból származó termékeknek, illetve ha támogatottan nem 5 évente lehetne

belépni az Agrár-környezetgazdálkodás vagy az Ökológiai gazdálkodás támogatási programba.

Ugyanakkor külföldi példák azt mutatják, hogy sokszor az átgondolt, fejlesztési tervekkel támogatott célokat sem sikerül mindig elérni. AZ EU több országában, így például Németországban vagy Hollandiában a 2000-es évek elején ambiciózus programot fogadtak el az ökológiai művelésbe vont területek növelésére. 2010-re Németország 20%-ot, Hollandia 10%-ot irányzott elő. Ehhez képest még 2015-re sem teljesültek ezek a célok egyik ország esetében sem (Németország 6,35%-ot, Hollandia 2,67%-ot ért el).

Forrás: KSH

A mutató számaiban a kezdeti dinamikus növekedés korszakát felváltotta a stagnálás, ami kedvezőtlennek ítéltető meg.

Forrás: Eurostat